

Slavnost Nanebevstoupení Páně

(Sk 1,1-11; Ef 4,1-13; Mk 16,15-20)

Dnes slavíme svátek Nanebevstoupení Páně, který uzavírá řadu Ježíšových zjevení. Ve Skutcích apoštolských říká Lukáš, že se Ježíš ukazoval živý po svém umučení, po čtyřicet dní se zjevoval svým učedníkům a pak vystoupil do nebe. O této epizodě hovoří dnešní první čtení; také další dvě čtení se o tomto zmiňují: v úryvku z Listu Efesanům cituje Pavel žalm, který mluví o „vystoupení na nebesa“; závěrečná část Markova evangelia vypráví o posledním Ježíšově zjevení svým apoštolům a poté sděluje, že Ježíš vystoupil do nebe.

Poznamenejme dva důležité aspekty dnešního svátku. Z jedné strany obrací nanebevstoupení náš pohled k nebi, kde je Ježíš oslaven a sedí po Otcově pravici. Z druhé, je pak tato událost pro nás počátkem jistého dynamismu: vzkříšený Ježíš, který vystoupil do nebe, posílá své učedníky, v síle Ducha svatého, aby rozšířili víru v něj po celém světě a přetvářeli tak svět podle Božího plánu.

Lukáš vypráví o tom, že apoštolové očekávali příchod Božího království. Ptají se Ježíše: „Obnovíš teď, Pane, v Izraeli království?“ Učedníci ještě chápou Boží království, jako království pozemské, které má politický rozměr, jako nezávislost izraelského národa, nebo jako své panství nad ostatními národy. Ježíšovo vzkříšení je pro ně znamením, že toto obnovení jejich království je už blízko.

Ježíš na otázku učedníků odpoví, ale omezí se jen na tato slova: „To není vaše věc, abyste věděli čas a okolnosti, jak je Otec z vlastní moci ustanovil.“ Ježíš vždy odmítal jakékoli upřesnění doby svého návratu.

Pak postaví učedníky před úkol, který mají přijmout v síle Ducha svatého, kterého jim pošle: „Ale až na vás sestoupí Duch svatý, dostanete moc a budete mými svědky v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samařsku, ano až na konec země.“ Nanebevstoupení je momentem, ve kterém je třeba myslet na úkoly a poslání, které nám chce Pán svěřit, namísto ustrnutí s očima upřenými k nebi.

Dva muži v bílém rouchu – dva andělé – přicházejí s poselstvím k učedníkům, kteří stojí s očima upřenými k nebi, zatímco Ježíš od nich odchází: „Lidé z Galileje, proč tak stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl vzat od vás do nebe, přijde zase právě tak, jak

jste ho viděli, že odchází do nebe.“ Je třeba připravit se na Pánův návrat. K tomu musíme přijmout sílu Ducha svatého, vnitřní dynamismus, který nám vkládá Duch svatý do srdce.

Učedníci se vrací do Jeruzaléma, aby očekávali za několik dní, v modlitbě, příchod Ducha svatého.

V Markově evangeliu následuje nanebevstoupení záhy po poslání, které Ježíš Jedenácti svěřuje. Jde o veliké poslání, které je nad lidské síly. Ježíš učedníkům říká: „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu!“

Malé skupince lidí z Galileje, tedy maličkému lidu, nevýznamnému v obrovitém římském impériu, obyčejným jedenácti mužům, kteří nemají žádné zvláštní schopnosti, svěřuje Ježíš úkol, aby šli do celého světa a hlásali evangelium všemu tvorstvu.

Tato Ježíšova slova odkazují na Boží plán, který je možné realizovat jedině v síle, kterou sám Bůh může udělit. Ta se pak projevuje zázračnými znameními, tak jak to sám Ježíš říká: „V mém jménu budou vyhánět zlé duchy, budou mluvit novými jazyky, budou brát hady (do ruky), a když vypijí něco smrtelně jedovatého, neuškodí jim to; na nemocné budou vkládat ruce, a uzdraví se.“ To jsou znamení přítomnosti vzkříšeného Krista, znamení božské moci, která je dána apoštolům, aby mohli naplnit ono veliké poslání.

A skutečně, po seslání Ducha svatého začínají apoštolové toto poslání realizovat, přesně podle Ježíšových slov, nejprve v Jeruzalémě, potom v Judeji a Samařsku a až na konec země. To se mohlo jevit jako skutečně odvážné, uvažovat o takovém plánu, navzdory všemu se ale tato misie uskutečnila. Apoštolové započali toto dílo, které pak pokračovalo skrze jejich následovníky, a tak poslání, které učedníkům svěřil Ježíš, jde dál napříč staletími. A dodnes není u svého konce.

Tato misie vyžaduje i naší spolupráci, a také naše modlitby. Nesmíme si namlouvat, že to jsme my, kdo uskutečňuje toto poslání, které Ježíš apoštolům svěřil, je třeba mít stále na paměti, že jsme jen pokornými nástroji tohoto poslání.

Tato misie přináší zázračné plody: všichni se stávají jedním tělem, tělem vzkříšeného Krista, jak o tom hovoří Pavel ve svém Listu Efesanům. Tajemným způsobem se stáváme údy vzkříšeného Krista. Žijeme v jednom duchu, Duchu svatém. Jsme ve službách jediného Boha, jenž je „Otec všech, který je nade všemi, proniká všechny a je ve všech.“

„Ale každému z nás byly uděleny duchovní dary v takové míře, v jaké je chtěl Kristus dát.“ Každý z nás má svůj úkol, který má plnit. Každý má naslouchat a rozjímat o Ježíšových slovech, aby poznal, jaký je jeho úkol. A každý se musí modlit, aby přijal Ducha svatého a

mohl tak realizovat to, co po něm chce Ježíš, anebo ještě lépe, aby Ježíš sám mohl skrze něj uskutečnit dílo spásy, které sahá až k samotným hranicím světa.

Pavel efezským říká, že Ježíš, po svém nanebevstoupení, začal rozdávat své dary. Cituje žalm, který mluví o nanebevstoupení, které tomuto rozdělení darů předchází, s ještě větší precizností než o návratu archy úmluvy do Jeruzaléma po vítězném tažení; po tomto válečném vítězství se rozdělovala kořist: „Vystoupil vzhůru, odvedl zajatce a dal lidem dary.“

Tento žalm aplikuje na Krista. Jeho umučení je onou vítěznou bitvou, na jejímž konci vstoupil nikoliv do jeruzalémského chrámu, nýbrž do nebeské svatyně. Odtamtud neustále posílá své dary k proměně světa. Pavel vypočítává tyto Ježíšovy dary: „Tak určil jedny za apoštoly, jiné za kazatele mluvící pod vlivem vnuknutí, jiné za misionáře, jiné pak za pastýře a učitele.“ Jde tedy o dary, které slouží k posvěcení církve Kristovy, a které činí každého věřícího schopným naplnit jeho apoštolské poslání.

Tyto dary budou přicházet tak dlouho, „dokud nedojdeme všichni k jednotě ve víře a v poznání Božího Syna, k mužné zralosti, k onomu věku, (kdy se na nás uskuteční) Kristova plnost.“ To je úžasná perspektiva, která samozřejmě přesahuje naše lidské síly, ale nikoli sílu oslaveného Krista. On nám sděluje svou sílu, abychom mohli uskutečňovat své křesťanské vyvolení tím nejdokonalejším způsobem.

V úvodu dnešního úryvku Pavel efesanům říká: „Povzbuzuji vás [...]. Žijte způsobem hodným toho povolání, které jste dostali: buďte přitom všestranně pokorní, mírní a trpěliví; snášejte se navzájem v lásce a horlivě se snažte zachovávat jednotu ve smýšlení, spojení poutem pokoje.“

Ježíšovo nanebevstoupení do našich srdcí vlévá obrovskou naději: nejen, že on dosáhl „svého dne“ v nebi, ale také, že v zápětí přijímáme jeho milosti, které jsou nezbytné k tomu, aby se náš život stal skutečně krásným, hodným Boha a povolání, která nám on dává.

Toužebně si přejme, aby se naše existence stala pro nás zdrojem hluboké radosti, protože skutečně stojí za to být těmi, kdo věří Kristu, jenž vystoupil do nebe, odkud nepřetržitě posílá své dary lidem všech dob.